

З усіх боків до головного блоку надходять інтерфейсні дуги, які розкривають: вхідну інформацію, необхідну для управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства, яка представлена фінансовою звітністю, відображається як вхідна дуга, яка проходить до лівої границі функціонального блоку; керування – те, "що" обмежує, та "чим" керується виконувач в управлінні [1, с. 11].

На діаграмі відображається вертикальною дугою, опущеною на верхню границю блоку процесу; механізм – те, за допомогою "чого" підприємство управляє ліквідністю та платоспроможністю, та "хто" виконує завдання – фінансовий аналітик та фінансовий директор, на діаграмах відображається як вертикальна дуга, проведена до нижньої границі блоку процесу; вихідні дуги ілюструють об'єкти, в які перетворюються вхідні дані – вихідні документи, тобто результат, який необхідно отримати – звіт "Про ступінь ліквідності та платоспроможності підприємства" та звіт "Про результати проведених заходів щодо підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства".

Список використаних джерел:

- Khan I. U. Liquidity management efficiency of Indian Steel Companies (a Case Study) / I. U. Khan // Far East Journal of Psychology and Business. – 2011. – № 3. – Р. 3-11.
2. Унковская Е. Д. Моделирование процесса управления финансовым результатом лизинговой компании / Е. Д. Унковская // Бизнесинформ. – 2009. – №1. – С. 117-120.

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Клюско Л. А., доцент, Олісейчик А. Ю., Рядняна Г. О., бакалавр, Національний університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

Податки відіграють важливу роль в економіці кожної країни, вони забезпечують надходження доходів до держави, підвищують її фінансовий рівень, ефективно сприяють покращенню ВВП населення, і цим в свою чергу, призводять до економічно-соціального розвитку держави. Виконання цих важливих завдань можливе лише за умови, здійснення ефективного податкового менеджменту, і це питання є дуже актуальним на сьогодні.

Визначення можливих шляхів вирішення проблем і недоліків вітчизняної системи податкового менеджменту сприятиме стимулюванню підприємницької виробничої діяльності, підвищенню ділової та інвестиційної активності господарюючого суб'єкта, а також стимулюванню науково-технічного прогресу, технологічного оновлення виробництва і, як наслідок, виходу вітчизняного товаровиробника на світовий ринок високотехнологічної продукції.

Різним аспектам проблем та перспектив розвитку податкового менеджменту присвячені роботи відомих вітчизняних фахівців-науковців і практиків, таких як: В. Л. Андрущенко, А. В. Єлісеєв, А. Г. Загородній, Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, В. М. Суторміна, В. М. Федосов та інших. Їх роботи

присвячені окремим проблемам податкового менеджменту. Більше уваги вони приділяють адмініструванню податків, але податковий менеджмент – це не тільки чітке виконання законодавчих актів та інструкцій вищестоящих органів управління, – це, крім того, ще й головний економічний процес. Тому розкривати сутність податкового менеджменту потрібно не лише з точки зору податкової науки, а й з позицій класичного менеджменту.

За визначенням, податковий менеджмент є складовою загальної податкової політики як на рівні держави, так і регіону, галузі, підприємства, громадянина. Він створює систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з процесом адміністрування, розрахунком податкових платежів, постійним контролем за їх здійсненням.

Податковий менеджмент охоплює три рівні податкової політики [1]:

- Державний податковий менеджмент.
- Податковий менеджмент господарюючих суб'єктів.
- Податковий менеджмент громадян.

Головна мета податкового менеджменту підприємства полягає у, забезпеченні йому оптимальних податкових платежів з урахуванням чинного законодавства [2].

При цьому потрібно звернути увагу на вирішення таких проблем: дисципліна та культура платників податків; мінімізація та оптимізація сплати податків; ризик податкових платежів для платників податку [3].

Як і будь-який менеджмент, податковий передбачає обов'язкові складові, свої особливі елементи. До головних з них належать суб'єкт та об'єкт оподаткування. Суб'єкт оподаткування – це всі платники податків.

Об'єктом оподаткування виступає переважно або майно, або дохід, або приріст вартості виробу, або вид діяльності. У ситуації, яка склалася в Україні, велике значення мають статистичне спостереження за соціально-економічними процесами, дослідження різних альтернативних показників з незалежних джерел отримання інформації, у тому числі й з неофіційних. Таке розширення джерел отримання інформації дає можливість точніше приймати рішення щодо розробки економічної та податкової стратегії й визначення податкової політики. Особливого значення показники соціально-економічного розвитку держави набувають у період економічного спаду, зниження промислового виробництва та скорочення валового суспільного продукту. У цій ситуації розмір податкового потенціалу залежить від доходів підприємств і громадян. Отже, податковий потенціал є важливою складовою податкового менеджменту як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівні. Його розмір залежить від різних чинників, які можна об'єднати в такі групи:

- речові чинники виробництва – основні виробничі засоби (у першу чергу їх активна частина), виробнича інфраструктура (пасивна частина), виробничі запаси.

- трудові чинники виробництва – робоча сила в кількісному та якісному вираженні, заробітна плата, доходи працівників тощо.

- сукупність управлінських дій щодо всіх його складових елементів – статистичний та бухгалтерський облік, суб'єкти управлінських рішень та ін.

Це головні елементи внутрішнього податкового середовища. Крім того, необхідно враховувати й чинники зовнішнього середовища, насамперед інформацію, банківську та кредитну політику тощо. Однією із проблем сучасного податкового менеджменту в Україні є автоматичне перенесення зарубіжних способів і прийомів у вітчизняну практику оподаткування підприємств без їх наукового обґрунтування упродовж порівняно недовгого періоду існування податкової системи держави. Це, в свою чергу, не сприяє підвищенню його ефективності. Крім того, податкові реалії, які склалися, не сприяють стабільності підприємницької діяльності, оскільки нормативно-правова база оподаткування в Україні є складною, неоднорідною та нестабільною, а окремі податкові законодавчі норми – недостатньо узгодженими, інколи й суперечливими. В цілому, спостерігається відсутність узгодженості між окремими спеціальними законами про податки, а також між податковими законами загальної дії та законами, які регулюють окремі види діяльності. Таким чином, відсутність або недостатня кількість фахівців з питань оподаткування, недосконалість організаційно-управлінської структури суб'єкта господарювання, недостатня увага його керівництва щодо питань функціонування корпоративного податкового менеджменту або ж нерозуміння його суті та значення унеможливує розширення або диверсифікацію виробництва з метою зменшення податкового тягаря і призводить, як правило, до зниження показників ефективності діяльності підприємства в цілому та його фінансово-господарського стану

На нашу думку, забезпечити ефективність податкового менеджменту в сучасних умовах господарювання можна насамперед, шляхом запровадження чіткої системи інформування платника податків з метою підвищення ефективності прийняття ним відповідних управлінських рішень. При цьому вона повинна відповідати таким вимогам, як корисність, цілісність (інформація повинна в повному обсязі характеризувати різні аспекти діяльності підприємства), фактичність, динамізм та ефективність. Також необхідною умовою у здійсненні управління оподаткуванням на підприємстві має бути підвищення ділової культури платника, оскільки її відсутність обумовлює протиріччя вітчизняного податкового менеджменту (з одного боку, метою діяльності підприємства є отримання прибутку, а з іншого, зниження його частки з метою мінімізації податкових витрат). У підсумку необхідно зазначити, що функції податкового менеджменту виходять за межі цілей, які досягаються удосконаленням податкової системи, що забезпечує профіцит бюджету. Шляхом використання арсеналу непрямих податкових пільг, можна нейтралізувати впливом стагнуючих факторів на економіку. Такими інструментами податкової системи є пільги прямих і непрямих податків: прискорена амортизація, зменшення оподатковуваного прибутку, зменшення ставки податку, повне звільнення від податку, використання методу залишку, що зменшується, і методу рівномірних списань вартості різних категорій основних фондів, податкові

знижки на виснаження надр, надання платникам податків інвестиційного кредиту тощо.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме вирішенню обумовлених вище проблем і недоліків вітчизняної системи податкового менеджменту, стимулюванню підприємницької виробничої діяльності, підвищенню ділової та інвестиційної активності господарюючого суб'єкта, а також стимулюванню науково-технічного прогресу, технологічного оновлення виробництва і, як наслідок, виходу вітчизняного товаровиробника на світовий ринок високотехнологічної продукції.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко В. Л. Синергійні елементи та ефекти податкового менеджменту / В. Л. Андрущенко // Фінанси України. – 2007. – № 10. – С. 97-101.
2. Єлісеєв А. В. Податкове планування. Мінімізація оподаткування законними способами / А. В. Єлісеєв, М. П. Підлужний. – Львів : Ліга-Прес, 2003. – 274 с.
3. Загородній А. Г. Податкове планування в системі фінансового менеджменту підприємства / А. Г. Загородній, А. В. Єлісеєв // Фінанси України. – 2001. – № 8. – С. 131–134.

ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА, ЯК ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Ковальова Н. С., магістр, Петровська А. В. магістр, Національний технічний університет «ХПІ» м. Харків

Головною метою створення та подальшої діяльності будь-якого господарюючого суб'єкту, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансовий результат (прибуток або збиток) повинен визначатися і відображатися в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності згідно з принципом нарахування та відповідності доходів та витрат. Отже, відповідно до вищезазначеного принципу, для визначення фінансових результатів звітного періоду необхідно зіставляти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. Тобто, якщо доходи суб'єкта господарської діяльності перевищують витрати, що були здійснені для отримання цих доходів, то він отримує позитивний фінансовий результат (прибуток), у разі, коли витрати більші за доходи господарюючий суб'єкт отримує негативний фінансовий результат (збитки).

У загальному визначенні доход – це збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які приводять до росту капіталу (за винятком росту, обумовленого внесками власників до статутного капіталу).